N° [illegible] 1859.

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Zaturdag 12 November.

Deze courant verschijnt des dingsdags, donderdags en zaturdags. Binnen deze gemeente en Vlissingen geschiedt de uitgave den avond te voren ten 8 ure.
De abonnementsprijs, per drie maanden, is ƒ 3, franco per post ƒ 3,40.
De inzending van advertentien kan geschieden tot tien ure des morgens, op den dag der uitgave.

De prijs van gewone advertentien is 22 cent per regel; van huwelijks, geboorte of doodbekendmakingen enz., van één tot zes regels ƒ 1,50, voor elken regel daarboven 22 cent.
Buitengewoon groote letters worden berekend naar de plaats die zij innemen.
Voor elke plaatsing moet 35 cent voor zegel worden betaald. De betaling geschiedt kontant.

Editie van vrijdag avond 8 ure.

Binnenlandsche tijdingen.

Middelburg 11 november.

Heden heeft de heer van Diggelen in de tweede kamer het woord gevoerd. Hij heeft eene langdurige rede gehouden, ten gunste der spoorwegwet, welke hij in drie afdeelingen splitst. In de eerste plaats betoogde hij het nut der spoorwegen vooral voor het binnenlandsch verkeer; ten tweede onderzocht hij de vraag in hoe verre het noodig was een centraal punt voor spoorwegen aan te wijzen; en in de derde plaats beschouwde hij het voorgestelde spoorwegstelsel uit een strategisch oogpunt.

Door den heer Thorbecke is het wetsontwerp bestreden; doch, hij zal een amendement voorstellen, waardoor het zijns inziens aannemelijk kan worden.

De heer Duymaer van Twist heeft zich vóór verklaard; daar bij hem de financiële bezwaren in dit geval minder zwaar wegen.

Voor de regtbank alhier stonden dezer dagen twee personen terregt, beklaagd van in den avond van 23 september jl. eenige dijksmaterialen van den zeedijk van den Hoofdplaatpolder te hebben weg genomen en zich toegeeigend. Door het openbaar ministerie werd, met toepassing der wet van 29 junij 1854, artt. 14, no. 5, en 20, veroordeeling tot eene gevangenisstraf van 14 dagen en de kosten geconcludeerd.

De regtbank heeft de beklaagden echter veroordeeld tot eene geldboete van f 1,50 ten bate van de kas des polders, drie dagen gevangenisstraf en de kosten, onder anderen op grond van artt. 16 en 50 van het decreet van 16 december 1811, en art. 23 der wet van 9 october 1841. Daarbij is overwogen dat het toepasselijk art. van het keizerlijk decreet niet kan geacht worden gealtereerd te zijn door het koninklijk besluit van 18 augustus 1823, vermits dit besluit van eene tot de wetgeving niet bevoegde magt is uitgegaan.

Tegen deze beslissing heeft de officier van justitie hooger beroep aangeteekend.

Gisteren werd daar de zaak behandeld van M. Verstraate, sjouwer te Vlissingen, beklaagd van op 16 junij jl. eenen marinier moedwillig met een mes te hebben verwond, ten gevolge waarvan deze tot 15 october daaraanvolgende ziek en verhinderd in het verrigten van zijnen arbeid is geweest.

Vier getuigen (waaronder de heer dr. E. H. Willems, chirurgijn-majoor) werden in deze zaak gehoord, welke met geslotene deuren is behandeld.

Door het openbaar ministetie werd gevangenisstraf geëischt van 2 tot 5 jaren. De regtbank heeft den beklaagde schuldig verklaard en veroordeeld tot eene gevangenisstraf van twee jaren.

Wij vernemen dat door den heer mr. F. B. Fock zijn ontslag is aangevraagd als burgemeester der gemeenten Veere en Vrouwepolder.

---

§. Op de Goessche veemarkt van dingsdag was een derde minder hoornvee aangevoerd dan naar gewoonte, doch daarentegen een betrekkelijk grooter getal vet vee. De prijzen waren hoog en heel veel is er niet verhandeld, daar een groot deel reeds vóór de markt door belgische kooplieden was gekocht.

---

§ Door den gemeenteraad van Hoekenszand is benoemd tot secretaris de heer J. C. A. Vermande.

De minister van marine heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt dat de westelijke bakentop met korfbal, gelegen hebbende op den Banjaard, gemerkt B. J. d., ten gevolge van de zware en hooge zee is weggeslagen.

Een door tusschenkomst van den nederlandschen consul-generaal te Alexandrie over Triëst ontvangen telegram, gedagteekend Batavia 22 september jl, luidt als volgt:

„De gouverneur-generaal is te Batavia teruggekeerd. Overigens geen nieuws."

Van eene particuliere zijde is het berigt ontvangen, dat de regering 10 schepen voor de expeditie naar Boni heeft aangevraagd. De hoofdplaats van Banjermassing is door de inlanders overvallen, doch zij zijn afgeslagen.

Voor Z. K. H. den prins van Oranje zijn te 's Hage uit Rusland prachtige geschenken aangekomen.

De te Haarlem gevestigde kamer van koophandel en fabrieken heeft onder dagteekening van 3 november jl. een brief gezonden aan de kamers van koophandel en fabrieken te Amsterdam en Rotterdam, waarin de aandacht wordt gevestigd op de ruwe zijde, als een der weinige artikelen, welke met voordeel uit Japan zullen kunnen worden uitgevoerd. De heeren J. A. Travaglino en zonen, fabriekanten van linten en zijden stoffen te Haarlem, hebben eenige balen dier ruwe zijde van verschillende hoedanigheid bekomen, daarmede proeven genomen die uitmuntend zijn geslaagd en ten hunnen kantore monsters van die zijde ter bezigtiging gesteld van belanghebbenden.

Van 20 september tot 8 november zijn te Delft 194 personen door de cholera aangetast, en daarvan 118 overleden, en 67 hersteld; zoo dat in behandeling bleven 9 lijders. In october jl. zijn daar 176 personen overleden, tegen 34 in de zelfde maand van het vorige jaar.

Uit Breda wordt gemeld dat ook daar de cholera is geweken. Onder de burgerij hebben zich 14 gevallen voorgedaan, waarvan 8 personen zijn overleden, terwijl van het garnizoen van de 39 door die ziekte aangetaste militairen 23 zijn gered.

Benoemingen en besluiten.

Eervol ontslagen bij besluit van 8 dezer, de luitenant ter zee van de 2de klasse, H. M. baron van Tuyll van Serooskerke, op zijn daartoe gedaan verzoek, met den 15 dezer uit 's rijks zeedienst.

Benoemd, bij besluit van 6 dezer, tot regter in de arrondissements regtbank te Goes, mr. J. G. de Backer, thans kantonregter te Cortgeen.

Kerk- en schoolnieuws.

Ter vervulling der vacature van eene predikantsplaats bij de nederduitsche hervormde gemeente te Amsterdam, veroorzaakt door het overlijden van den heer J. Brave, is opgemaakt het volgende alphabetisch gestelde twaalftal predikanten: de heeren J. F. L. Abresch F.Lz., te Middelburg; K. F. Ternooy Apel, te Delft; H. P. Berlage, theol. doct. te Zaltbommel; W. Francken Az., te Rotterdam; B. ter Haar Bz., te Nijmegen; J. Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; G. P. Kits van Heyningen Hz., te Deventer; J. J. L. ten Kate, te Middelburg; J. J. van Oosterzee, theol. doct. te Rotterdam; T. Poortman, te Zwolle; J. Romeny H.Jz., te Leeuwarden, en A. van Toorenenbergen, te Purmerend.

Thermometerstand.

9 novemb.	's avonds	11	ure	44	gr.
10	„	's morgens	7	„	43	„
	„	's middags	1	„	48	„
	„	's avonds	11	„	40	„
11	„	's morgens	7	„	36	„
	„	's middags	1	„	45	„

Staten generaal.

TWEEDE KAMER.

Reeds in ons vorig no. hebben wij de sprekers opgenoemd, die in de zitting van dingsdag het woord hebben gevoerd over het wetsontwerp betrekkelijk de spoorwegen. Wij komen thans met eenige meerdere bijzonderheden daarop terug.

De heer Betz, die het eerst het woord voerde, heeft drie punten behandeld. Vooreerst de vraag welk het hoofddoel bij den aanleg van spoorwegen moet zijn; ten tweede toetste hij de concessien aan dat hoofddoel, en ten derde trad hij in eenige financiele beschouwingen. Bij de behandeling van het eerste punt wederlegde hij de gevoelens van sommige sprekers, die dat hoofddoel aangegeven hadden als bestaande in de bevordering van het binnenlandsche verkeer of van het internationaal verkeer, bijzonder met het oog op het personenvervoer. Hij daarentegen oordeelde dat spoorwegen wenschelijk mogen zijn voor het binnenlandsch verkeer, maar afgescheiden van het buitenland niet als zoo geheel noodzakelijk te beschouwen zijn: alleen de handel met het buitenland moet die noodzakelijkheid bepalen. Hij ontkende het belang der waterwegen niet, maar deze hadden vele belemmeringen, vooral bestaande in tollen, lagen waterstand belemmeringen door ijsverstoppingen en gebrek aan spoed. Daarin zou door spoorwegen kunnen te gemoet gekomen worden, zoo men daarvan maakt handelslijnen (hetgeen de bestaande, zijns inziens, niet zijn) en daarbij de bevordering van het goederenvervoer op den voorgrond stelt. Op die wijze zou de handel, voor welke ons land zoo groote voordeelen aanbiedt, naar hij oordeelde, nog grootere ontwikkeling erlangen, dan die nu bezit, en een gevaarlijke mededinger voor dien der naburige staten, waar hij in belangrijkheid meer en meer toeneemt, worden, vooral wanneer alles wordt aangewend om hier met spoed en doelmatigheid trrnsactien te kunnen sluiten, hetgeen tot hier toe is over het hoofd gezien. Dit in het oog houdende, verklaarde hij, gezind te zijn het wetsontwerp aan te nemen, dewijl hij daarin zag de uitdrukking om zijn verlangen omtrent de hoofdgedachte bij den aanleg van spoorwegen. Het voorgelegde plan in de concessien ontwikkeld, van dat standpunt nagegaan hebbende, zeide hij de voorgedragen rigtingen te kunnen goedkeuren. De redenen daarvoor droeg hij voor in het tweede gedeelte zijner rede, waarbij hij in beschouwingen trad over de aangegeven rigting der Zuiderlijn, die hij, afgescheiden van locale belangen, meende voor de bevordering van het algemeen belang te zijn uitgedacht. Die lijn oordeelde hij te kunnen strekken om op de kortste wijze de voornaamste handelsteden in het land en met het buitenland te vereenigen. Amsterdam werd daardoor niet, gelijk sommigen beweerden, benadeeld als erlangende vele voordeelen boven andere steden. Met het denkbeeld tot het kiezen van een centraal punt, als Utrecht, gelijk velen verlangden, nergens anders toe dienende dan om tot het maken van omwegen te leiden, zou de hoofdstad even min als met eene communicatie naar 's Hertogenbosch naar hij oordeelde, gebaat zijn.

Hierop liet spreker volgen:

Ik mag van dit punt niet afstappen, alvorens het voorstel der regering ook te beschouwen in betrekking tot het belang eener naauwere verbinding van Zeeland. Die verbinding is van het uiterste gewigt, zoowel voor het tegenwoordige, als vooral ook voor de toekomst. Thans heeft zeeland geene enkele stad van eenige beteekenis, een handelsweg kan de zeeuwsche lijn in den aanvang niet zijn; zij zal het eerst alleen van belang zijn voor het binnenland, speciaal voor de steden aan de Maas, waarmede Zeeland voornamelijk handel drijft. Zonder Zuiderlijn is het nut der zeeuwsche lijn geheel illusoir, terwijl ook de lijn Utrecht-Culemborg voor Zeeland daarom verwerpelijk is, omdat Vlissingen 261 mijlen van Amsterdam en 276 van Rotterdam verwijderd is. Gelijkt het dus niet naar ironie, wanneer men in het adres van het amsterdamsch-utrechtsch committé leest dat Zeeland thans zoude zijn afgesloten, terwijl men het door de verwerping van *de door de regering voorgestelde lijn* juist afsluit van die deelen, waarmede het den grootsten handel drijft? Wel heeft men beweerd, dat de zeeuwsche lijn niet zoo zeer noodig is voor den binnenlandschen, als wel voor den buitenlandschen handel, maar daarop moet ik antwoorden, in de eerste plaats, dat ik, hoewel erkennende dat de buitenlandsche verbindingen hoofddoel en dat die lijnen zoo kort mogelijk moeten zijn, niet de volstrekte noodzakelijkheid van die regtstreeksche verbinding inzie, en dat, omdat Zeeland heeft een uitmuntenden waterweg. Maar vraag ik, wat kan Zeeland nog verlangen, wanneer het volgens dit ontwerp eene snelle gemeenschap bekomt? In de tweede plaats moet ik antwoorden, dat juist met het oog op eene aansluiting met het buitenland, eene binnenlandsche verbinding moet voorafgaan. Vlissingen kan zijn eene uitmuntende haven, maar is daardoor nog geen koopstad. *Dat wordt zij eerst door hare kapitalen, handelshuizen en* wanneer zij het geheele mechanisme van een handelsstad verkrijgt. Willen wij Vlissingen tot koopstad verheffen, dan moet eerst Zeeland op de kortste wijze met Holland worden verbonden, anders dwingen wij haar zich te werpen in de armen van Antwerpen en daarvan de voorhaven te worden.

In het derde deel zijner rede deed hij uitkomen liever gezien te hebben dat de wegen door den staat werden aangelegd en ter exploitatie aan particulieren overgelaten. Maar ook met de voorgestelde wijze verklaarde hij zich te kunnen vereenigen: geloovende hij dat de staat der schatkist van dien aard was, dat men met gerustheid het voorgedragen subsidie en de rentegarantie zou kunnen goedkeuren. Op de door hem aangegeven gronden hoopte hij dat het wetsontwerp, dat aan vele billijke eischen voldeed, zou worden aangenomen en daar-

mede een einde aan den sedert negen jaren volgehouden strijd gemaakt.

De heer Idzerda besprak de kwestie van den Noorderspoorweg. Daarin miste hij ongaarne het stelsel om de zeehavens langs de kortste wegen met het binnenland te verbinden. Vooral was dit het geval met Friesland.

Ten opzigte van het financiele, het subsidie en de rentegarantie had hij onderscheidene bedenkingen, beschouwende hij de concessien geene genoegzame waarborgen op te leveren, dat *de aanleg en exploitatie op de voldoendste en zuinigste wijze* zoude plaats hebben. Die concessien toetste hij aan de plannen van anderen, waarvan hij de voordeelen deed uitkomen. Om het stelsellooze doorstralende in het wetsontwerp, dat naar zijn gevoelen, moest strekken om vele streken te benadeelen, zou hij, gelijk hij opgaf, zich daartegen verklaren.

De heer Dommer van Poldersveldt verdeelde de leden naar de verschillende categorien van inzigten in de spoorwegaangelegenheden. Hij verklaart te behooren tot die genen, welke ofschoon niet alle deelen der voorstellen goedkeurende, uit besef van de bestaande behoefte over ondergeschikte punten willen heenstappen.

Overgaande tot de zaak zelve, verklaarde hij dat hij even min Amsterdam wilde benadeelen als hij de natuurlijke ligging van Rotterdam zou willen prijs geven en haar ontnemen de verbinding die haar toekwam. Hij kon dat te minder, daar de ingenieur Fynje zelf tot de conclusie was gekomen dat eene enkele lijn door het hart van het land niet zou beantwoorden aan de verwachting. Ook hij had de uitgewerkte plannen van de lijn Utrecht-'s Bosch nagegaan, maar hij kon de vrees niet onderdrukken, dat de overbrugging in het hart van het land de treurigste gevolgen zou kunnen na zich slepen. Met de kaart in de hand de concessien der regering nagaande, releveerde de spreker de verschillende punten van bezwaar die daartegen waren geopperd. Ten aanzien van de zeeuwsche lijn was slechts de bedenking in het midden gebragt om over het Sloe een dam te leggen; aan die bedenking was te gemoet gekomen; in den aanleg dier lijn verheugde hij zich, daar door die lijn eene groote onregtvaardigheid zou worden voorkomen.

De heer van Foreest was van oordeel dat aan den strijd over den aanleg van spoorwegen, zoo om de belangen van den handel als om de eer der vertegenwoordiging een einde moest komen. Aan het einde der beraadslagingen zou hij dan ook, gelijk hij aankondigde, welligt een voorstel doen om dat doel te bereiken, en waarmede hij hoopte dat de regering zich zou kunnen vereenigen. Volgens zijn gevoelen zou bij de wet moeten worden vastgesteld welke hoofdlijnen moesten aangelegd worden; deze behoorden door den staat te worden daargesteld, en de exploitatie daarvan aan particulieren overgelaten bij wijze van aanbesteding of verpachting. Op die wijze zouden van den staat minder offers gevergd worden en de werken minder kosten dan nu het geval zoude zijn. Hoe uitnemend het stelsel van rentegarantie ook voor andere landen mogt zijn, voor Nederland zou dit zoo niet wezen. Zijn stelsel toepassende op deze zaak zou men een meer volledig net van spoorwegen kunnen tot stand brengen, en daarin opnemen al die lijnen welke door vele leden aangewezen waren als hoogst wenschelijk te zijn en nu voorbijgezien. Het wetsontwerp verklaarde hij te zullen afstemmen omdat het voorgedragen plan te kostbaar en onregtvaardig was en moetende leiden om de afdoening der spoorwegen te vertragen.

De heer van Lynden heeft zich vereenigd met vele beschuldigingen, door sommigen tegen de regering ingebragt, als zoude zij in deze zaak stelselloos te werk zijn gegaan. Zijns inziens bestonden er in de kwestie der ijzerbanen drie stelsels: 1. de aanleg en beheer daarvan door den staat; 2. de aanleg van staatswege en de exploitatie door particulieren, en 3. de aanleg en exploitatie door particulieren. Hij zag niet in dat de regering een dier stelsels had aangenomen, maar daarentegen op twee gedachten hinkte, en vermomde staatsspoorwegen voorstelde. Hij voor zich verklaarde de voorkeur aan staatsspoorwegen te moeten geven; de regering had daardoor toezigt op de rigting, het beheer, het vervoer, de veiligheid, het gebruik enz. van die vervoermiddelen. Tevens was hij van oordeel dat op die wijze dergelijke wegen voor mindere kosten en met meerderen spoed zouden aan te leggen zijn dan nu het geval zou wezen. Aangezien hij in het voorgestelde plan ook financiele bezwaren had, de belangen der schatkist daarbij niet in het oog gehouden waren, zou hij afwachten welke verdediging door de regering tegen alle de bedenkingen die deze ontwerpen hadden doen oprijzen zou worden voorgedragen, ten einde daarna te beoordeelen, welke de stem moest zijn, die hij te dezen opzigte zou uit te brengen hebben.

De heer de Bieberstein heeft dingsdag de laatste het woord gevoerd en in zijne rede de in den loop der beraadslaging aangevallen ontworpen lijn van Nijmegen over Venlo en Roermond naar Maastricht verdedigd. Hij ontkende niet dat vooral de rivierovergangen bezwaren voor den aanleg van dezen weg zouden kunnen opleveren, maar deze waren niet van gewigtiger aard, dan die bij *overbruggingen voor andere wegen.* De door hem verdedigde lijn zou van groot voordeel voor de provincie Limburg zijn, welke aldus zou verbonden worden met de voornaamste streken van het binnenland, en in betrekking gesteld met Belgie, Duitschland, Frankrijk en Luxemburg, en een verkeer zou doen ontstaan waardoor handel en nijverheid zich in die oorden ontwikkelen en tot bevordering van welvaart medewerken zouden. Hij verklaarde de wet te zullen aannemen.

Woensdag heeft de heer van Asch van Wijck zich voor staatsspoorwegen en reeds daarom tegen het ontwerp verklaard. Maar ook om andere redenen was hij ongunstig tegen het ontwerp gestemd. In deze zaak toch meende hij dat de regering niet met stelselmatigheid was te werk gegaan, en wel in dier voege dat ook nu nog niet uit al de gewisselde stukken was op te maken welk stelsel zij aankleefde, terwijl bij de ontworpen plannen, naar hij oordeelde, minder het algemeen belang dan de begunstiging van locale belangen was in het oog gehouden. Daarbij had, zijns inziens, de regering in deze zaak eigen overtuiging dikwerf opgeofferd om aan de wenschen der kamer te voldoen, vooral met betrekking tot het financiele punt, en de verlangens van velen om aan de ontworpen lijnen meer uitbreiding te geven of de aanvankelijk vastgestelde te wijzigen. In het ontwerp miste hij omtrent de te subsidieren banen voldoende verbindingen langs den kortsten weg van de zeehavens met het buitenland, en van de voornaamste steden in het rijk onderling, blijkbaar uit het gemis eener aansluiting van Groningen met de hanoversche grenzen, en van de daarstelling van de lijnen van Leeuwarden naar Meppel en van Zwolle naar Utrecht, terwijl daarentegen zonder goede gronden de provincie Drenthe en de IJsselsteden, naar hij beweerde, bevoordeeld werden, ten koste van de belangen van andere oorden.

De heer Hoynck van Papendrecht verklaarde van oordeel te zijn dat de zaak welke het hier geldt van zoo groot belang is, dat de daarvoor te vergen offers van den staat goed besteed kunnen geacht worden; offers die echter niet zoo hoog moesten geoordeeld worden, aangezien hij geloofde dat bijv. de gegarandeerde renten niet in haar geheel zouden behoeven uitbetaald te worden, hetgeen uit de inkomsten van de bestaande spoorwegen bewezen kon worden. Met de voorgestelde rigtingen verklaarde hij zich over het algemeen wel te kunnen vereenigen, aangezien de voorgedragen lijnen, naar het hem voorkwam, het karakter van handelswegen droegen. Niet in alle opzigten, hij gaf dit toe, was dit in het oog gehouden, blijkbaar uit het gemis van eene aansluiting van Groningen met Hannover, en Harlingen met Rheine langs den kortsten weg; maar er bestonden voor hem voldoende redenen om het wetsontwerp wegens de mindere volmaaktheid die het in dit opzigt bezat, niet af te stemmen. Op het door hem aangenomen standpunt, dat de hier voorgestelde lijnen als handelswegen aan te merken zijn, trad hij in uitvoerige beschouwingen over de kwestie der spoorwegen uit het oogpunt van handelsbelang, vooral van den doorvoerhandel. De waarde van dien handel deed hij in vele bijzonderheden uitkomen, als strekkende die tot ontwikkeling van eigen handel en van den handelsstand. Gelijk hij door cijfers aantoonde had die handel groote uitbreiding aan de scheep- en stoomvaart gegeven den uitvoer van eigen producten vermeerderd, en was hij vooral groot in Rotterdam in vereeniging met Dordrecht en Schiedam, in vergelijking van Amsterdam, zijnde onder anderen in de laatste stad in 1857 minder schepen uit- dan ingeklaard. De handelsstand was daarenboven door dien handel zeer ontwikkeld, de betrekkingen *met het buitenland uitgebreid, de ondernemingszucht opgewekt;* alle omstandigheden die er toe moesten leiden om dien handel steeds de middelen te verschaffen zich meer en meer te ontwikkelen, in aanmerking nemende de bijzonderheid dat de consignatiestelsel, hetwelk ongetwijfeld veel nut aangebragt, maar ook nadeelig teruggewerkt had, als hebbende aan den handel in het algemeen eene eenzijdige rigting gegeven, binnen een korter of langer tijdsbestek zou kunnen ophouden.

Hij trad daarop in eene vergelijking van den doorvoerhandel *tusschen Nederland en Belgie, en bewees met statistieke opgaven* uit het tijdvak van 1846—1857 dat in de jaren 1846—1848 ons rijk het laatste in uitgebreidheid dienaangaande vooruit was, terwijl in het tijdvak van 1855—1857 Belgie ons in dat opzigt reeds aanmerkelijk overtroffen had, iets wat ook ten opzigte van Havre kon gezegd worden. De redenen van dien stilstand en achteruitgang moesten volgens hem toegeschreven worden aan het gemis van spoorwegen, in welk gemis door de voortreffelijkheid onzer waterwegen niet op voldoende wijze *heeft kunnen worden voorzien. Om deze redenen, en in het* belang van den doorvoerhandel hoopte hij dat het wetsontwerp zou worden aangenomen.

De heer Luyben heeft drie punten behandeld: het stelsel bij den aanleg van spoorwegen te volgen, de rigting der voorgedragen lijnen, en ten derde de financiele kwestie. Ten aanzien van het eerste punt heeft hij verklaard te zijn een voorstander van staatsspoorwegen, vooral om de concurrentie met Belgie te kunnen volhouden. *Wat het tweede punt betreft, wenschte hij* geen lijnen tot stand gebragt te zien die den vreemdeling boven den ingezeten bevoordeelen, of zouden loopen door minder volkrijke of bedrijvige streken.

Wat de financiele zijde van het voorstel betrof, verklaarde hij niet tegen het brengen van offers op te zien, maar wel tegen het uitgeven van sommen, die zijns oordeels niet nuttig genoeg zouden zijn besteed. Daarbij geloofde hij, naar aanleiding van daaromtrent ingekomen bescheiden en adressen van de heeren *Wolterbeek c. s. dat, al mogt de wet aangenomen worden, dan* nog de uitvoering daarvan niet verzekerd zou zijn, vooral met het oog op de omstandigheid dat het benoodigde geld welligt niet tegen 4½ pct. te vinden zou wezen, alsmede wegens de bezwarende bepalingen opgenomen in de concessien omtrent het regt van naasting. Om die redenen zou hij zich tegen het wetsontwerp verklaren.

De heer van Nispen van Sevenaer zeide van oordeel te zijn dat het geheele plan omtrent de begiftiging van het land met spoorwegen volgens het ontworpen net, van eene financieel zijde beschouwd, tot groote bezwaren zou moeten aanleiding geven. De financien voor de toekomst te verbinden op de wijze als werd voorgedragen, achtte hij hoogst bedenkelijk te wezen, vooral als hij in aanmerking nam, hetgeen hij uit onderscheidene stukken en bescheiden aantoonde, dat de uitgaven in de laatste jaren steeds klimmende waren geweest, dat de inkomsten niet in gelijke mate waren toegenomen, dat door aanneming van de *wet de kwestie der herziening van belastingen voor langen tijd* onafgedaan zou blijven, dat het evenwigt van 's lands financien alleen werd bewaard door toevallige baten uit Oost Indie, welke bijdragen voor vermindering vatbaar waren bij de rijzing en daling van prijzen der koloniale producten.

Bij de donderdag voortgezette beraadslaging hebben de heeren van Wintershoven, Dullert, van der Poel en Reinders het wetsontwerp verdedigd, meerendeels op de zelfde gronden welke daartoe vroeger ontwikkeld waren.

Daarentegen hebben de heeren de Kempenaer en ter Bruggen Hugenholtz de voordragt bestreden. Heden zou de heer van Diggelen het eerst het woord voeren.

Gemeenteraad van Middelburg.

Zitting van 9 november.

Voorzitter de heer Bijleveld van Serooskerke.

Afwezig de heer van Diggelen.

Nadat de notulen der vorige zitting zijn gelezen en goedgekeurd, worden voor kennisgeving aangenomen:

a. de mededeeling van den voorzitter dat de heer van Diggelen, volgens bij hem ingekomen schriftelijk berigt, door afwezigheid is verhinderd deze zitting bij te wonen;

b. vier missiven van gedeputeerde staten dezer provincie, respectievelijk houdende goedkeuring van: 1. het eerste suppletoir kohier voor den hoofdelijken omslag over dit dienstjaar, waaraan door burgemeester en wethouders reeds het noodige gevolg is gegeven; 2. het raadsbesluit tot het rooijen van 243 olmenboomen; 3. dat tot onderhandsche verhuring van een perceel zaailand aan den Kousteenschen dijk; 4. dat, genomen om verdere uitvoering te geven aan art. 19 der wet op het lager onderwijs, waaraan mede reeds gevolg is gegeven.

Geschiedt voorlezing van een adres van de hoofdonderwijzers W. Auer en W. G. van Swers, waarbij te kennen wordt gegeven dat hunne beide hulponderwijzers op de onder hun beheer staande openbare scholen, als een gevolg der afwijzing van hun verzoek om verhoogde bezoldiging, aanstalten maken om elders eene plaatsing te verkrijgen tegen eene jaarlijksche belooning van f 800, terwijl ook niet zelden nog meer wordt toegekend.

Adressanten zouden er, in het belang van het onderwijs, prijs op stellen die hulponderwijzers aan hunne scholen bij voortduring verbonden te zien, en nemen daarom de vrijheid dit onderwerp andermaal dringend in de aandacht van den raad aan te bevelen, *te meer daar zij moeijelijkheid voorzien om die betrekkingen,* als zij openvallen, goed vervuld te krijgen, en althans niet tegen mindere bezoldiging dan f 300.

Op voorstel van den voorzitter is besloten dit adres op berigt *te stellen in handen van de plaatselijke schoolcommissie.*

Wordt gelezen een adres van den heer G. J. Sprenger, houdende verzoek om, ten gevolge zijner benoeming tot lid van gedeputeerde staten dezer provincie, naar aanleiding van art. 53 der provinciale wet, eervol ontslag te bekomen als commissaris van de wisselbank.

Dit ontslag wordt aanstonds, op eervolle wijze en onder dankbetuiging voor bewezene diensten, verleend, terwijl hiervan aan commissarissen zal worden kennis gegeven, met uitnoodiging om, ter voorziening in de hierdoor openvallende plaats, eene aanbeveling aan den gemeenteraad in te zenden.

Overeenkomstig een, bereids voor de leden ter inzage gelegd, adres van den heer P. Dumon Tak qq wordt besloten te arresteren een door burgemeester en wethouders ontworpen staat tot het aan hem in erfpacht afstaan van een gedeelte gemeentegrond, gebezigd tot stoepen voor de nieuw gebouwde huizen aan den hoek van den Langendelft en Burgt. Bij raadsbesluit *van 9 maart dezes jaars is namelijk aan adressant afgestaan* het te dier plaatse door brand opengevallen terrein, behoudens 50 ellen welke de gemeente zich heeft gereserveerd. Het erfpachtsregt per jaar is bepaald op f 1 voor elk der drie huizen.

*Bij ontwerp besluit wordt hierop, overeenkomstig het goed*keurend rapport der commissie van financien en bij afwezigheid van de heeren Rekker en van Visvliet, vastgesteld en goedgekeurd de rekening van den secretaris penningmeester bij het bestuur der godshuizen over het dienstjaar 1858, groot in ontvang f 103,347,49½ en in uitgaaf f 103,370.49, en alzo sluitende men een nadeelig saldo van f 12.99½.

Op gelijke wijze wordt (thans bij afwezigheid van de heeren Lantsheer en Fokker) vastgesteld de rekening van de Vereeniging tot bevordering der toonkunst, voor zooveel betreft haar beheer over de concertzaal over 1858, sluitende met een nadeelig slot van f 37,41, hetwelk zij gemagtigd wordt bij de volgende rekening in uitgaaf te verantwoorden.

*Gelezen zijnde eene missive van de plaatselijke schoolcom*missie, waarbij wordt ingezonden een alphabetisch gesteld dubbeltal, bestaande uit de heeren mr. N. C. Lambrechtsen van Ritthem en C. D. Roëll, ter voorziening in eene bij dat collegie ontstane vacature, is besloten dadelijk tot eene benoeming over te gaan.

Terwijl de heeren van Visvliet en Lantsheer met den voorzitter en secretaris het stembureau uitmaken, wordt de heer mr. N. C. Lambrechtsen van Ritthem verkozen met 13 van de 16 stemmen.

De ten uitvoerlegging hiervan wordt opgedragen aan burgemeester en wethouders.

Wordt gelezen een schrijven van den heer Nothebel, daarbij te kennen gevende dat hij, zich in mei hebbende aangemeld tot het doen van examen als apotheker voor de provinciale commissie van geneeskundig onderzoek en toevoorzigt in Zeeland, zich heeft verpligt gezien, om gebruik te kunnen maken van den plantentuin, zich te doen inschrijven als leerling aan de geneeskundige school, ofschoon hij geen gebruik van het onderwijs maakte en dien tuin slechts enkele malen heeft bezocht.

Daar zijn examen niet met gunstig gevolg is bekroond, vindt hij zich bezwaard met die kosten, en verzoekt restitutie te ontvangen van het over het eerste halfjaar van 1859 betaalde schoolgeld ad f 20.

De voorzitter deelt mede dat burgemeester en wethouders hieromtrent reeds het gevoelen hebben ingewonnen van de commissie van bestuur over die school, welke daaromtrent gunstig adviseert.

Op voorstel van den heer Lantsheer wordt dit onderwerp aangehouden.

Voor kennisgeving is aangenomen de mededeelingen [illegible]

[illegible] der tolboomen op den straatweg [illegible] Vlissingen, in het openbaar weder [illegible] per jaar, en dus f 218 meer dan vroeger, en [illegible] op handen is, der reorganisatie van het beurtveer tusschen Middelburg en Rotterdam, zoo dat de uitbetaling [illegible] aandeelen aan de oude geldschieters spoedig zal [illegible]

[illegible] voorlezing van een adres van de binnen deze gemeente gevestigde bierbrouwers, welke den raad indachtig maken dat bij het genomen besluit tot afschaffing der plaatselijke belasting op de bieren met 1 januarij 1860, eene overgangsbepaling wordt gemist. Adressanten betoogende onbillijkheid daarvan, vooral dewijl zij doorgaans tegen het nieuwejaar een belangrijken voorraad hebben, zoo dat zij verzoeken dat op 31 december dezes jaars hunne voorraad worde geconstateerd en zij teruggave van den betaalden of kwijtschelding van den verschuldigden accijns mogen bekomen.

Dit adres is, conform het voorstel van den voorzitter, gesteld in handen der commissie voor de financien.

Overgaande tot de uitloting van zes aandeelen ad f 500 in de door deze gemeente ten jare 1856 aangegane geldleening van f 18,000, worden door het lot aangewezen als aflosbaar gesteld op 1 januarij 1860, de aandeelen gemerkt nos. 1. 7, 10, 15, 20 en 22.

Aan de orde is de behandeling eener ontworpene verordening op het loslopen en schutten van vee binnen deze gemeente.

Daarover worden geene algemeene beschouwingen geleverd, en bij het artikelsgewijze behandelen, levert art. 4 stof tot discussie op.

Daarbij wordt namelijk bepaald dat van het geschutte vee openbare kennis zal gegeven worden, o. a. door advertentien in de plaatselijke courant, met oproeping der eigenaars.

De heer Fokker maakt daarbij de opmerking dat hij het geheel doelloos acht zoodanige aankondiging te plaatsen in de Provinciale zeeuwsche en middelburgsche stads courant, welke slechts zeer weinig lezers vindt, zoo als o. a. te regt is aangevoerd bij een vroeger ingekomen adres van dienstpligtigen bij de brandweer.

De voorzitter herinnert dat dit onderwerp reeds een en andermaal in deze vergadering is ter sprake gebragt, doch dat de raad [illegible] gebonden is door art. 5 der plaatselijke verordening op het afkondigen, zoo dat om zijn doel te bereiken, op deze eene wijziging door den heer Fokker zou moeten worden voorgesteld.

De heer Snijder, hoewel erkennende dat de genoemde courant niet veel lezers telt, gelooft dat eene aankondiging, speciaal in het thans bedoelde geval, niet geheel vruchteloos zal zijn, daar men haar naar zijne meening toch in de meeste societeiten en herbergen vindt.

De heer Siffle verzoekt bij deze deliberatie te mogen worden aangemerkt als niet tegenwoordig.

De heer Fokker verklaart juist ten deze eene tegenovergestelde meening dan de heer Snijder te zijn toegedaan.

De heer Dambe meent dat bij het aan de orde zijnde onderwerp geene sprake mag zijn van de wijze van bekendmaking. De raad is door de verordening op dat stuk gebonden, ook al werd de courant, welke het officieel orgaan der gemeente is, volstrekt niet gelezen.

Hierop wordt de behandeling voortgezet; daarbij rijzen echter zoodanige bezwaren over de kwestie of, bijaldien een eigenaar van eenig niet in tijds gereclameerd en dus door burgemeester en wethouders verkocht vee, na afloop daarvan zich aanmeldende, regt heeft op de zuivere koopsom, dat besloten is de verordening te renvoijeren naar de commissie ad hoc, ter opheldering van dit punt.

Bij monde van den heer Siffle wordt hierna uitgebragt het regtskundig advies omtrent de vraag: of de gemeente zich zal voorzien in cassatie van een vonnis van den kantonregter, in zake het geven van restitutie aan de gemeente Rotterdam, voor verstrekten onderstand.

Hoewel gemoedelijk overtuigd dat dit vonnis is in strijd met den geest der armenwet, is in casu geene cassatie admissibel, zoo dat wordt voorgesteld hierin te berusten.

Daartoe wordt besloten en daarna de openbare zitting gesloten.

Buitenlandsche tijdingen.

Engeland.

Londen 9 november. Volgens een door The morning-post medegedeelde depêche is de moeijelijkheid, welke de onderteekening van de tractaten te Zürich vertraagd heeft, reeds uit den weg geruimd, en kan men onverwijld het berigt van de onderteekening te gemoet zien.

Door de regering is de tusschen haar en het spaansche gouvernement gevoerde briefwisseling over de morokkaansche aangelegenheid openbaar gemaakt.

[illegible] komt [illegible] op Engelands tegenwoordige wapening [illegible] genoopt is door de [illegible] drukpers. Aan deze alleen, zegt het blad [illegible] engelsche natie het te danken, dat de [illegible] zoo vreedzame eiland [illegible] in de wapenfabrieken hoort.

— De berigten, welke men schier van alle punten onzer kusten ontvangt aangaande de uitwerking der voorbeeldeloos langdurige en geweldige stormen, luiden verschrikkelijk. Om slechts enkele gevallen van schipbreuk te noemen, moge dienen dat in de maand october 12 schepen alleen te Shields te huis [illegible] geheel zijn verbrijzeld, bij een van welke de gehele [illegible] is omgekomen; daarenboven hebben verscheidene andere vaartuigen van die plaats meerdere of mindere schade bekomen.

— HH. KK. HH. prins en prinses Frederik Willem van Pruissen, zijn gisteren middag ten twee ure te Dover aangekomen en door de lords Paget en Sydney en de graven Brandenburg en Blucher verwelkomd. Ten [illegible] hebben zij met een specialen trein de reis naar de hoofdstad vervolgd.

Duitschland.

Kassel, 8 november. Na de weigering van den keurvorst om het adres der tweede kamer betreffende de wederinvoering der grondwet van 1831 aan te nemen, heeft de kamer in hare zitting van heden, met algemeene stemmen op vijf na, besloten dat adres thans aan de duitsche bondsvergadering in te zenden.

Frankrijk.

Parijs 9 november. De Moniteur behelst eene depeche van den generaal Martimprey, gedagteekend te Sidi-Mohammed in de landstreek Zekhar den 6 dezer, en inhoudende dat door eene wel beraamde beweging van den generaal Durrieu de Franschen op de bewoners dier landstreek eene overwinning hebben behaald, welke met de vermeestering van Abdelkaders smalah of veldleger gelijk gesteld kan worden; dat daardoor een oneindig groote buit, waaronder de banieren der Mooren, in de handen der Franschen gevallen en alom onder de inlanders schrik verspreid is. Volgens deze depeche is de staat der fransche troepen bij uitstek goed.

— In politieke kringen wordt verzekerd, dat Engeland slechts onder zekere voorwaarden aan het congres wil deelnemen. Men voegt er bij, dat keizer Napoleon alle noodige maatregelen neemt om niet slechts op dat congres eene definitieve regeling der italiaansche kwestie, maar vóór alles eene geheele herziening der tractaten van 1815 tot resultaat te verkrijgen.

— Aangaande het wassen der rivieren luiden de berigten uit verschillende departementen van Frankrijk zeer verontrustend. De Rhône is sterk opgezwollen, doch heeft nog geene groote schade aangerigt: de Ardèche is buiten hare oevers getreden, maar het is vooral de Loire die met het grootste gevaar dreigt. Langs de geheele kust zendt men berigten wegens het stijgen der wateren op.

Italie.

Door den telegraaf heeft men vernomen dat het met goedvinden van koning Victor Emmanuel gedane voorstel om den prins van Carignan tijdelijk met het hoog gezag te bekleeden, door de vertegenwoordigende vergaderingen van Parma en van Romagna aangenomen, door die van Toskane in overweging genomen is. Men verwacht dat het voorstel in Toskane alsmede in Modena even min tegenstand zal ontmoeten als in de twee andere landen van Midden-Italie.

Aan de vertegenwoordigende vergadering van de Romagna is bij deze gelegenheid door de regering eene mededeeling omtrent den staat der financien gedaan. Naar luid daarvan is de schatkist in goeden staat en bestaat er een batig slot van een zeer aanmerkelijk bedrag.

— De parijsche berigtgever der Morning post verzekert, dat *de generaal Garibaldi beloofd heeft zich naar de wenschen van* koning Victor Emmanuel te gedragen.

— Men wil weten, dat de fransche en sardinische regeringen besloten hebben, om de candidatuur van den prins van Carignan tot regent van Centraal Italie te ondersteunen.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de generaal Goyon, opperbevelhebber der fransche bezettingstroepen, zich weldra naar Parijs zal begeven, ten einde een vertrouwelijk onderhoud met den keizer te hebben. Het doel daarvan moet zijn, om aan het voorgenomen vertrek der fransche troepen vooreerst nog geen gevolg te geven.

— De paus schijnt, volgens een telegram uit Modena, niet op de bepalingen van een congres te willen wachten en zich met geweld van zijne afvallige provincien te willen meester maken.

Zeetijdingen.

Ter reede van Vlissingen gearriveerd voor Belgie bestemd: den 9 dezer *Eliza Robson*, gez. G. Robson, Sunderland; *Zampa*, gez. Kromann, Bandholm; *Catharine*, gez. H. Kempen, *Gezina*, gez. Muller, beide van Riga; *Enchantress*, gez. Leake, Warkworth; de laatste twee met bestemming naar Gent.

Te Vlissingen binnengekomen, *Wilhelmina Rosalie*, gez. H. Meuldijk, van Newcastle, voor die stad bestemd.

De hollandsche bark *H. Liduina*, is op de haven gekomen en wordt in s' rijks dok gehaald.

De fransche schooner *Deux Frères*, heeft order bekomen om de lading te lossen, waarmede bereids een aanvang is gemaakt

Het hollandsch galjootschip *Eensgezindheid*, den 11 dezer met eene lading steenkolen van Engeland komende, bestemd naar Harlingen, is uit zee te Vlissingen binnengekomen, met lekkagie.

Handelsberigten.

Overzigt der week.

Rotterdam 11 november.

Gisteren zijn afgedaan de 5718 balen Java rijst per Argo, als: 4402 balen a f $6\frac{3}{4}$; 651 balen a f $8\frac{1}{4}$; 665 balen a f 7. In de overige artikelen is niets bijzonders te vermelden.

Meekrapprijzen.

Avignon 5 november.

Niettegenstaande het regenachtige weder en den slechten toestand waarin de wortels ter markt komen, was de vraag vrij levendig en waren de prijzen iets hooger, als voor rosé fr. $37\frac{1}{2}$ à 38, en fr. 42 à 43 voor palud 18 maanden; in gemalen werd het een en ander verkocht tot fr. 48 à 49 voor SFFF, fr. 50 voor EXF, en fr. 53 voor SFFF, voor palud.

Graanmarkten.

Amsterdam 11 november.

Tarwe en gerst onveranderd.

Raapolie op zes weken f $35\frac{1}{2}$. Lijnolie op zes weken f $30\frac{3}{4}$.

Oostburg 9 november.

De aanvoer van granen was heden niet groot, daar vele landbouwers, door het ongunstige weder van de markt waren weg gebleven. De kooplust was daarentegen voor tarwe, erwten en paardeboonen vrij levendig, terwijl rogge en haver weinig werden getoond en even als de gerst meest boven de waarde werden gehouden. Er is verkocht jarige tarwe f 9. f 8,75 en f 8,50; nieuwe f 8,25, f 8, f 7,75 a f 7,25. Rogge aan gebruikers meest f 6,50 a f 6,75. Wintergerst in puike soort f 6,70; voorts f 6,50, f 6,25, f 6 en f 5,50 *naar kwaliteit. Zomer dito f 5,50 a f 6,25*. Haver f 2,50, f 2,75, f 3 en f 3,25. Paardeboonen f 6,50 a f 6,70 Graauwe erwten op de kook f 9 a f 9,25, groene f 8,50, f 8,75, f 9 naar gelang van kwaliteit.

Middelburg 10 november.

De aanvoeren blijven bij voortduring zeer klein, en daar er voor tarwe, rogge, gerst, erwten en boonen goede vraag bestond, zoo zijn die aan ruim vorige weekprijzen gekocht. Jarige zeeuwsche tarwe niet ter veil. Puike nieuwe zeeuwsche f 8,50, f 8,25, mindere f 8 a f 7,75 naar deugd. Puike jarige walchersche tarwe f 9,25, bij kleine partijtjes tot f 9,50 betaald. Puike zeeuwsche rogge f 6,75. Wintergerst voor de beste die ter veil was, is f 6,30 betaald, mindere f 6, geringe f 5,50 de mud, dito zomergerst f 6, mindere f 5,80. Walchersche witteboonen veel gevraagd; aan f 9,25. f 9,30 en f 9,40 waren er grage koopers; dito bruineboonen zeer weinig ter veil en aan f 10 gekocht. *Walchersche paardeboonen hadden aan f 6,80 en f 7 grage koopers*; eene partij puike walchersche van de zolder ter veil, is ook aan f 7 gekocht. Walchersche groene erwten zeer begeerd, men kocht de beste en goed kokende aan f 9,25 a f 9,40 de mud. Groote in puike soort niet ter veil, voor gewone soort is f 11,50 betaald. Zeeuwsche erwten zijn aan f 9 en dito paardeboonen f 6,75 de mud gekocht. Koolzaad werd op f 10,50 en f 11 de mud gehouden. Raapolie f 35,75. Patentolie f 38. Lijnolie f 34,75 per vat op 6 weken, op contant f 1 per vat lager. Harde lijnkoeken f 8,50 per 104 stuks.

Gemiddelde marktprijzen.

Middelburg 10 november.

	per ned. mud.		per ned. mud.
Tarwe oude	f 9,— à f 9,50	Bruineboon	f 10.— à f 10,—
Dito nieuwe	- 7,25 à - 8,75	Paardeboonen	- 6,80 à - 7.—
Rogge oude	- 6,75 à - 6,75	Gr. erwten	- 9,— à - 11,50
Gerst wint.	- 5,50 à - 6,30	Kool en raapz.	- —,— à - —,—
Dito zom.	- 5,80 à - 6,10	Kanariezaad	- —,— à - —,—
Haver	- —,— à - —,—	Aardappelen	- 2,60 à - 3,50
Boekweit	- —,— à - —,—		per ned. pond.
Witteboon.	- 9,25 à - 9,40	Versche boter	f —,88 à f —,96

Middelprijzen van bakbare tarwe f 9,15 en rogge f 6,70.

Prijzen van effecten.

Amsterdam 11 november.

Nederland.	Certific. Werkelijke schuld	$2\frac{1}{2}$ pct.	$63\frac{5}{8}$
	dito Nationale dito	3 "	$75\frac{3}{4}$
	dito dito dito	4 "	$97\frac{1}{8}$
	Aand Handelmaatschappij	$4\frac{1}{2}$ "	126
Rusland.	Oblig. 1798/1816	5 "	$103\frac{1}{2}$
	Certific. Hope & co.	4 "	81
	dito dito 1855, 6de serie	5 "	$99\frac{3}{4}$
	dito	6 "	—
	Aand. spoorweg (afgefourneerd)		220
	dito dito (onafgefourneerd)		—
Polen.	Schatkistobligatien	4 "	78
Spanje.	Obligatien	$1\frac{1}{4}$ "	$32\frac{5}{8}$
	dito binnenlandsch	3 "	$42\frac{1}{8}$
	Certific. coupons bewijzen		$4\frac{3}{4}$
	Crediet instelling (gefourneerd)		—
Oostenrijk.	Obligatien Weener metalliek	5 "	$54\frac{1}{4}$
	dito amsterdamsche	5 "	$73\frac{1}{4}$
	dito nationale	5 "	58
	dito 1847/1852	$2\frac{1}{2}$ "	$28\frac{3}{4}$
	Bank actien	3 "	842
Belgie.	Certificaten bij Rothschild	$2\frac{1}{2}$ "	—

Portugal.	Obligatien	3 ″	43¾
	dito [illegible]	3 ″	42
Grenada.	dito		14⅞
Venezuela.	dito	2½ ″	27⅛
Illinois.	dito	7 ″	—
Mexico.	dito	3 ″	21

Beurs van Londen, 10 nov. ten 12 ure. Consols 96¼

Beurs van Weenen, 10 nov. (slotprijzen) **Metalliek** 5 pct. 71.50.

Beurs van Parijs, 10 nov. (slotprijzen.) 4½ pct. compt —.— 3 pct. 70,10.

Middelen van vervoer.

STOOMBOOTDIENSTEN.

Tusschen Middelburg en Rotterdam.

Uren van vertrek in NOVEMBER.

Van Middelburg				Van Rotterdam			
Zaturdag	12	's midd.	12 ure.	Zaturdag	12	's morg.	9,30
Zondag	13	's morg.	6	Zondag	13	″	9,30
Maandag	14	″	6	Maandag	14	″	9,30
Dingsdag	15	″	6	Dingsdag	15	″	9.30
Donderdag	17	″	6	Woensdag	16	″	10,30
Vrijdag	18	″	6,30	Vrijdag	18	″	10,30
Zaturdag	19	″	7	Zaturdag	19	″	10,30
Zondag	20	″	8	Zondag	20	″	6 ure.
Maandag	21	″	8,30	Maandag	21	″	6
Dingsdag	22	″	9,30	Dingsdag	22	″	6
Donderdag	24	″	11	Woensdag	23	″	6
Vrijdag	25	″	11,30	Vrijdag	25	″	8

Advertentien.

Getrouwd:

R. SCHERER

Vlissingen, en

den 9 November 1859. K. VAN GELDER.

Voorspoedig bevallen van een' welgeschapen ZOON C. F. WARNSINCK — VAN ELLEKOM.

Vlissingen, 10 November 1859.

Eenige kennisgeving.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER J. E. KUNST, geliefde Echtgenoot van

Middelburg, G. L. INKMAN,

den 10 November 1859. Horologiemaker.

Heden beviel van eene DOCHTER C. M. SNOEP — HILDERNISSE.

Middelburg, 10 November 1859.

Ons innig geliefd jongste Dochtertje CHRISTINA SEBASTIANA, drie maanden oud, werd ons heden door den dood ontnomen.

H. C. VAN DER FEEN.

Brakel, A. J. VAN DER FEEN,

den 7 November 1859. LUTEYN.

GEACHTE STADGENOOTEN! Daar mij op den 3 dezer, in des Heeren ondoorgrondelijke wijsheid, de gevoeligste slag mijns levens heeft getroffen in het treurig afsterven van mijn geliefden Echtgenoot I. A. VOORMAN, in den ouderdom van 41 jaren, na eene kwijnende ziekte van ruim 12 maanden, mij in zorgelijken toestand nalatende met vijf Kinderen, te jong om hun groot verlies te beseffen, acht ik het van mijnen duren pligt, dewijl de **Koper- en Bliksalagers-Affaire** op den zelfden voet zal worden voortgezet, ook mij in uwe welwillende gunst, waarin mijn overledene Echtgenoot, zelfs tot op het einde van zijn voor mij zoo dierbaar leven, in ruime mate dankbaar heeft mogen deelen, bij voortduring vriendelijk aan te bevelen, belovende eene allezins prompte en spoedige bediening.

Vlissingen, A. J. PIETERSE,

den 9 November 1859. Wed. I. A. VOORMAN.

Allen die iets te vorderen hebben van de Nalatenschap van wijlen JAN SCHIETEKATTE, in leven Mr. Timmerman enz. te Nieuw en St. Joosland, worden verzocht daarvan schriftelijke opgave te doen ten Kantore van den Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ te Middelburg, vóór den 15 November eerstkomende.

VAN DEN BROECKE LUTEYN & SCHOUTEN adverteren dat op heden, in tegenwoordigheid van de Directie van den **ONRUSTPOLDER**, zijn uitgeloot, ter aflossing met Januarij 1860, de volgende TIEN **Obligatien**, à ƒ 1000,— ieder, laste gemelden Polder:

no. 14, 24, 27. 28, 45, 75, 80, 119, 125, 140.

10 November 1859.

AANBESTEDING

van Levensmiddelen, Brand- en Licht-stoffen enz.

door het Bestuur der Gasthuizen,

op Dingsdag den 15 November 1859, des voormiddags ten 11 ure, in een der Lokalen van het Gesticht no. 1 (Gasthuis), waarvan de voorwaarden ter lezing liggen in genoemd Gesticht.

HEDEN particuliere en Maandag algemeene **Kijkdag** der **Meubelen in het Nederlandsch Logement,** welke op Dingsdag 15 dezer zullen worden verkocht.

De Notaris D. J. VAN DER HORST SERLÉ zal op Vrijdag den 25 November 1859, des voormiddags ten 10 ure, in de Herberg **de Hoop**, op het Dorp **Nieuwland**, in het openbaar aan de meestbiedenden verkoopen:

1. Een **WOONHUIS** met daarnevenstaande **Werkplaats, Houtloods** en daarachter liggenden **Tuin**, alles staande en liggende in de Gemeente Nieuw- en Sint Joosland, op het Dorp Nieuwland, in de Veerstraat, gemerkt A no. 45, zijnde aldaar gedurende vele jaren uitgeoefend het bedrijf van Timmerman, Metselaar en daaraan verwante bedrijven.
2. Eene **Schuur** met **Stal**, aangrenzend **Varkenshok** en **Grond**, staande en liggende aan het eind van den Tuin van het eerstgemeld Perceel, op den Molendijk, in de zelfde Gemeente.

   NB. Deze twee Perceelen zullen eerst afzonderlijk, daarna te zamen worden geveild.
3. Een **HUIS en ERF**, staande mede op het Dorp Nieuwland, in de Veerstraat, gemerkt A no. 45*a*
4. Een **HUIS en ERF**, staande aldaar in de Kerkstraat, gemerkt A no. 5.
5. Een **HUIS en ERF**, staande in die zelfde Gemeente, op het Oude Dorp of Sint Joosland, gemerkt B no. 11.

VOORTS op **Zaturdag den 26 November 1859**, des voormiddags ten 10 ure, aan de bovengemelde Schuur op den Molendijk:

Twee zwarte Merriepaarden, oud 11 jaren, twee Melkkoeijen, een Vette Koe, twee Vette Varkens, Hoenders en Duiven, een Rijtuig op Riemen, twee Menwagens met toebehooren, een Arreslede, een IJsslede, Kruiwagens, Snijbakken, Bouwgereedschap, eenige voeren Hooi, eene partij gezaagde Houtwaren in soort, Olmen Stammen, Eiken en Greinen Palen, Reepen met Blokken, Steen, Dakpannen enz.

EN OP **Woensdag den 30 November 1859**, des voormiddags ten 10 ure, voor het eerstgemelde Huis,

EEN ZINDELIJKEN INBOEDEL.

Nader meer bijzonder aan te kondigen.

De Notaris Mr. A. F. SIFFLÉ zal Dingsdag 29 November dezes jaars, des avonds ten 8 ure, in het **Nederlandsch Logement** in de **Abdij** alhier, bij opbod en afslag aanbieden te verkoopen

EEN HUIS EN ERVE,

in de Gravenstraat te Middelburg, wijk L no. 277, Kadastraal bekend sectie C no. 389, in de Grondlasten aangeslagen op ƒ 13.

Voorschreven HUIS en ERVE is daags vóór en op den dag der Verkooping, van des morgens 10 tot des middags 12 en van des namiddags 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien, op vertoon van een Permissiebiljet, te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris, bij wien men tevens de Koopvoorwaarden kan vernemen.

OPENBARE VERKOOPING door den Notaris WOUTERSEN, Woensdag 28 December 1859, 's morgens 10 ure, op de Buitenplaats **Duinvliet** bij Domburg, van ruim 6 Bunders zwaar **Essen, Elzen en Wilgen Kaphout, 9 zware Lindeboomen,** een groote partij **Populieren Stammen** enz.

HOUTVERKOOPING op **Rhijnsburg**, Woensdag 28 December 1859.

HET KANTOOR van den **Notaris O. VERHULST**, die, in gevolge Koninklijk Besluit van 5 October jl. zijne standplaats van Veere naar Middelburg heeft overgebragt, is voorloopig gevestigd in de Lange Singelstraat te Middelburg, wijk N no. 173.

De gelegenheid, om de **GROENE MEE** te laten droogen in de Meekrap- en Garancinefabriek **Zuidbeveland** te **GOES**, blijft bij voortduring bestaan voor allen die er prijs op stellen hunne Wortels spoedig en goed bewerkt te zien. Informatien dienaangaande kunnen worden gevraagd aan allen die daarvan gebruik hebben gemaakt en nog dagelijks maken, met name: B. GILLIAM te Goes, P. DE ZEEUW te Waarde, Dr. G. A. VAN RENTERGHEM & Co. te Goes, JOOST VAN DAMME te Wolfaartsdijk, A. KAKEBEEKE te Goes, D. LIS te Waarde, C. KORSTANJE te Goes, J. POELMAN, te Yerseke enz.

Reedhuur tot **Racyn** ƒ 20,— per 500 Ned. ℔ zonder meer, mits aangevoerd franco vóór de Fabriek.

VERHAGEN & Co.

De ondergeteekende, zijne **Kruideniers-Affaire**, benevens den Handel in **Wijnen en Likeuren**, overgedaan hebbende aan den Heer J. F. GOTZKE, bedankt bij deze zijne geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten deze Stad, voor het in hem gestelde vertrouwen, en beveelt hierbij zijnen opvolger in de gunst van het geëerde Publiek aan.

Middelburg, 12 Nov. 1859. C. F. DIRKS.

De ondergeteekende, blijkens bovenstaande Advertentie de Affaire van den Heer C. F. DIRKS overgenomen hebbende, brengt ter kennis van zijne geëerde Begunstigers, zoo binnen als buiten de Stad, dat hij op Maandag aanstaande, den 14 November, zijne Affaire benevens zijne **Tabakskerverij**, van de Groote Markt zal **overbrengen** naar de Noordpoortstraat; vertrouwende met de zelfde gunst te zullen worden vereerd welke hij gedurende 10 jaren heeft mogen genieten.

Middelburg, 12 Nov. 1859. I. F. GOTZKE.

J. DE HONDT,

HOROLOGIEMAKER te GROEDE,

achter de Kerk,

maakt het geëerde Publiek bekend dat bij hem gearriveerd zijn een fraai assortiment Zwitsersche Horologien, naar de laatste genres, bestaande in Cylindres ordinaires, Cylindres double fond et Cylindres savonnettes, eerste kwaliteit, welke door deskundigen mogen onderzocht worden, van ƒ 20 tot ƒ 48.; Geneefsche en Fransche modellen, dubbele Kast of Zilveren en Koperen Culots, van ƒ 15 tot ƒ 36.

Een assortiment Swartswalder Klokken en Wekkers, zeer fraaije modellen, met ronde Glazen Platen en Koperen Rand, welke nimmer door lucht, stof of rook verkleuren, van ƒ 6,50 tot ƒ 11; eene partij Vriesche Heele- en Halvekas-Klokken, met enkele en dubbele slag, naar verkiezing Bel- of Veerslag, Houten of Koperen Fazen, van ƒ 19 tot ƒ 30,— alsmede opgemaakte Slagwekkers en Wekkers, van ƒ 7 tot ƒ 15.

Voor nieuw werk wordt twee jaren en voor opgemaakt een jaar, (des verkiezende schriftelijk) gegarandeerd.

KONINKLIJK GEOCTROIJEERD

VUURVAST IJZERGLANS-LAK,

uit de Fabriek van H. G. K. VAN OMMEREN te Arnhem, is wederom ontvangen en alleen te verkrijgen bij

L. RIPPING, Apotheker,

Vlasmarkt te Middelburg.

HEDEN en in het begin der volgende week IN LOSSING de Schippers I. LUTEYN en C. VAN DORT, met **KOLEN** van **Brussel**, voor H. J. DRONKERS.

VERLOREN Maandag ll. tusschen de Langeville en de Buitenplaats Ter Hooge, een **rolletje Papieren** bevattende teekeningen van Meubelen. Die hetzelve terug brengt bij den Meubelmaker MILBORN, zal eene belooning ontvangen.

Die gene die een zwarte zijden **Parapluie** [illegible] der den naam van den Eigenaar er op, kan dezelve terug bekomen. Adres H. J. PERVOOST.

Wij ondergeteekenden verklaren bij deze, dat wij een geruimen tijd lijdende zijn geweest aan Scheurbuik, welke door de behandeling van den Heer **I. L. PINTO, Tandmeester** te Middelburg, volkomen is hersteld, weshalve wij bovengenoemden Heer het Publiek aanbevelen.

Middelburg, 11 Nov. 1859. B. J. DAMBRINK.

B. DE WOLF.

[illegible] **Meubelmaker**, [illegible] Hielwerk [illegible], aanbiedt bij Mevrouw **VAN BROUWER**, Dangendelft. [illegible]